

gateway.org/knowledge/index.https

5. Ілляшенко К. В. Трансформація економіки в інформаційному просторі / К. В. Ілляшенко // *Materialy VI Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Perspektywiczne opracowania są nauką i technikami – 2010»*. Volume 7. *Ekonomiczne nauki : Przemysł. Nauka i studia*, 2010. – S. 65-67.

Аннотація. В статті розглянуті історичні аспекти зміни економіки, освітлені об'єктивні і суб'єктивні передумови переходу від промислової економіки до економіки знань, обґрунтовані подальші напрями трансформації національної економіки

Ключевые слова: *анализ, экономика, инновации, знание, информация*

Summary. In clause the historical aspects of change of economy are considered, the objective and subjective preconditions of transition from industrial economy to economy of knowledge are covered, the further directions of transformation of domestic economy are proved

Keywords: *analysis, economy, innovations, knowledge, information*

УДК 657.1

Іщенко В.І.

Трачова Д.М.

Таврійський державний агротехнологічний університет

МОЖЛИВІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ МСФЗ У ПРАКТИЦІ ВІТЧИЗНЯНИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація. Вивчено шляхи впровадження та напрями подальшого розвитку стандартів міжнародного обліку в національну систему бухгалтерського обліку. Встановлено ряд проблем пов'язаних з впровадженням МСБО в діяльність сільськогосподарських підприємств. Запропоновано спосіб гармонізації бухгалтерського обліку сільського господарства і міжнародних стандартів.

Ключові слова: *законодавче регулювання національного обліку, бухгалтерського обліку сільського господарства, МСБО, облікова політика.*

Вступ. Масштабна глобалізація економіки спричинила гостру необхідність уніфікації облікової інформації, якою користуються суб'єкти господарювання різних країн. Сприяють інтеграції вітчизняних підприємств до європейської економічної спільноти застосування в практиці ведення бухгалтерського обліку міжнародних стандартів обліку і звітності .

Постановка проблеми. В контексті питання впровадження міжнародних стандартів вився вплив явищ глобалізації на процеси стандартизації обліку, суть та етапи розвитку і запровадження МСФЗ, розглядалися основні проблеми на шляху переходу до міжнародних стандартів, тощо. Проте ряд питань цієї складної проблеми потребує подальшого теоретичного і практичного обґрунтування, а саме вплив особливостей розвитку та стану бухгалтерського обліку в галузі сільського господарства на процес міжнародної стандартизації та пошук шляхів проведення стратегії з найбільш максимальним ефектом та найменш можливими затратами.

Аналіз останніх досліджень. Саме питанням впровадження і застосування міжнародних стандартів обліку і звітності присвячені праці С. Голова, Г. Кірейцева, Н. Малюги, О. Петрука, В. Пархоменка та ін.

Метою статті є визначення основних переваг і недоліків міжнародних стандартів обліку і звітності і аналіз доцільності і шляхів їх застосування в практиці діяльності вітчизняних аграрних підприємств .

Виклад основного матеріалу. Про необхідність реформування бухгалтерського обліку в Україні говорилося ще з самого початку набуття країною незалежності. Але постанова КМУ України від 20.10. 98 р. №1706 «Про затвердження Програми реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів» була першим практичним кроком по втіленню цієї ідеї в життя. Програма реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів виступила складовою частиною заходів, орієнтованих на ведення економічних відносин ринкового спрямування.

МСБО — система принципів, методів та процедур ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності. МСБО виникли внаслідок інтеграційних процесів в економіці й спрямовані на зближення бухгалтерського обліку і фінансової звітності в різних країнах світу. Розробляє та впроваджує МСБО Комітет з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (КМСБО), який створили 29 червня 1973 р. За 37 років своєї діяльності

КМСБО видав 41 міжнародний стандарт бухгалтерського обліку (МСБО). Більша частина нині чинних стандартів раніше переглядалася й удосконалювалася, що сприяло підвищенню їх якості та широкому поширенню [1]. У травні 2000 року прийнято новий статут КМСБО, згідно з яким індивідуальне членство було скасовано, а Комітет перейменовано на Раду з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (International Accounting Standards Board — IASB), далі — РМСБО. Нові цілі РМСБО більше, ніж раніше, орієнтовані на забезпечення практичного застосування міжнародних стандартів та їх конвергенцію з національними системами обліку. РМСБО після реорганізації у 2001 році перейменувало стандарти з «Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку» (International Accounting Standards — IAS) на «Міжнародні стандарти фінансової звітності» — МСФЗ (International Financial Reporting Standards — IFRS).

Практика свідчить, що прийняття й використання МСФЗ забезпечує:

- зменшення ризику для кредиторів та інвесторів;
- зниження витрат кожної країни на розробку власних стандартів;
- поглиблення міжнародної кооперації у галузі бухгалтерського обліку;
- однозначне розуміння фінансової звітності та зростання довіри до її

показників у всьому світі [5].

Що стосується сільського господарства то необхідність застосування у цій галузі МСБО сформульована у проекті Концепції розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки України, який був розглянутий та схвалений 3 лютого 2009 року на засіданні Колегії Міністерства аграрної політики України.

Концепція спрямована на вирішення наступних проблем [2]:

Необхідності відображення в бухгалтерському обліку унікального земельного, біологічного та інтелектуального капіталу вітчизняної аграрної галузі.

Недостатності методологічних та методичних розробок в аграрного сектору економіки, що включає:

- затвердження галузевих стандартів бухгалтерського обліку;
- усунення на методологічному та методичному рівнях розбіжностей.

Недостатності фінансування науково-методичного та інформаційно-консультативного забезпечення підприємств галузі, системи перепідготовки кадрів, що послаблює кадровий бухгалтерський потенціал галузі та не забезпечує здатність системи оперативно підвищувати професійність бухгалтерів та якість їх роботи.

Необхідності посилення інформаційного забезпечення процесу становлення і розвитку соціально-орієнтованої економіки та громадянського суспільства. Головними проблемами в цьому є:

- запровадження, без належної адаптації, міжнародних стандартів фінансової звітності (далі МСФЗ) в діяльності підприємств агропромислового виробництва;
- недостатність методико-методологічних напрацювань з інформаційного забезпечення інвестиційної привабливості підприємств аграрного сектору економіки та сільських територій;
- відсутність системи контролю за дотриманням підприємствами методології бухгалтерського обліку, фінансової та статистичної звітності.

З положень даної Концепції можна зробити висновок, що нормативне забезпечення обліку галузі сільського господарства потребує багатьох змін та доповнень.

Також, на сьогодні спостерігається постійні організаційні та методологічні зміни у міжнародній системі обліку. Найбільш глобальною зміною серед усіх є процес взаємного узгодження та удосконалення систем МСФЗ та US GAAP. В 2011 році Комісія з цінних паперів та фондової біржі США має затвердити стратегічне рішення щодо доцільності переходу компаній США на МСФЗ. Ці дані дають підстави вважати, що найближчим часом буде спостерігатися посилення конвергенції між стандартами Лондона та Вашингтона, тому Україна і світ знову будуть змушені реагувати на нові вимоги оновлених міжнародних стандартів [4].

Для усунення викладених вище проблем та проведення якісної трансформації у сфері організації та ведення бухгалтерського обліку доцільно було б розпочати реформування з оновлення облікової політики з врахуванням міжнародних стандартів. Тому пропонуємо розглянути основні відмінності в регулюванні методології обліку міжнародними стандартами та національним законодавчим її забезпеченням, їх вплив та можливі напрями їх гармонізації:

- застосування множини у терміні щодо облікової політики, наведеному у МСБО, пояснюється тим, що дані стандарти розглядають облікову політику окремо для конкретного об'єкту обліку, але ця відмінність не впливає на формування якісної інформації

- у міжнародному обліку МСБО виступає ключовою основою встановлення рамок методів ведення обліку, тобто застосовуючи методи виключно одного нормативного акту можливо отримати дані у звітності різних підприємств, які можливо буде порівняти без додаткових методів приведення до одного їх трактування. Дане питання актуальне особливо для сільськогосподарських підприємств де існують специфічні умови виробництва, які суттєво впливають на методику обліку, та різноманіття способів відображення операцій.

- оскільки існує єдине положення по регулюванню, то за міжнародними стандартами не існує необхідності у складанні розпорядчого документу з облікової політики. На нашу думку даний документ необхідний для більш чіткого встановлення правил ведення обліку та повного інформаційного забезпечення облікового персоналу, що дозволить більш раціонально організувати робочий час тим саме підвищити якість облікової інформації.

- для відображення облікової політики та її змін у фінансових звітах раціонально прийняти методи за умовами МСБО: розкривати зміни один раз в разі виникнення спеціальних умов, це дозволить якісніше організувати роботу бухгалтера звільнивши його від фактично переписування однакової інформації з року в рік.

– згідно МСФЗ не існує критерію зміни в обліковій політиці у зв'язку зі змінами у статуті підприємства через те, що не вважається змінами в облікових політиках застосування облікової політика до операцій, інших подій або умов, які не відбувалися раніше та ті що відрізняються за сутністю від тих, що відбувалися раніше. Такі ж умови висвітлені і у вітчизняних стандартах і з чого можна зробити висновок, що положення національного нормативу суперечать один одному.

– у питанні по відображенню змін облікової політики, на нашу думку доцільно використовувати положення МСБО оскільки коригування залишку залишок кожного компоненту власного капіталу більш точно відображає вплив змін, а розкриття порівняльної інформації таким чином, наче нова облікова політика застосовувалася завжди, є чітким поясненням необхідності подання порівнювальної інформації

Висновки та пропозиції. За результатами дослідження можна зробити висновок про наявність активного та змістовного процесу реформування бухгалтерського обліку з моменту набуття Україною незалежності. Проблеми розвитку бухгалтерського обліку сільського господарства, які детально викладені в проекті Концепції розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки України, та активний процес реформування МСФЗ шляхом їх зближення та узгодження з GAAP US свідчать про недоцільність швидкого переходу до міжнародних параметрів ведення обліку в галузі сільського господарства. Оскільки трансформація бухгалтерського обліку неминуча та існує необхідність застосування міжнародно визнаних стандартів членами СОТ, для дотримання встановлених вимог щодо скасування бар'єрів у торгівельних операціях, доцільно було б розпочати реформування з оновлення облікової політики згідно МСБО та МСФЗ. Даний крок забезпечить чіткішу та зрозумілішу, як організаційно так і методологічно, регламентацію обліку та формування якісної інформації для складання звітності за МСФЗ.

Список використаних джерел:

1. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. — К.: Знання, 2004. — 447 с.
2. <http://www.minagro.kiev.ua/page/?7632> – міністерство аграрної політики та продовольства проект Концепції розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки України
3. <http://uk.wikipedia.org/wiki/МСФЗ>
4. http://ua.glavbukh.ua/glavbuh/akt/akt_2825.html - «Головбух» № 31 (582), червень 2008, стор. 7 Сергій Голов «МСФЗ: статус і застосування»
5. http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408 - Міжнародні стандарти фінансової звітності на сайті Міністерства фінансів України

***Аннотація.** Изучены пути внедрения и направления дальнейшего развития стандартов международного учета в национальную систему бухгалтерского учета. Установлен ряд проблем связанных с внедрением МСБО в деятельность сельскохозяйственных предприятий. Предложен способ гармонизации бухгалтерского учета сельского хозяйства и международных стандартов.*

***Ключевые слова:** законодательное регулирование национального учета, бухгалтерский учет сельского хозяйства, МСБО, учетная политика.*

***Summary.** The ways of introduction and direction of further development of standards of international account are studied in the national system of record-keeping. The row of problems is set related to introduction of IAS in activity of agricultural enterprises. The method of harmonization of record-keeping of agriculture and international standards is offered.*

***Keywords:** legislative adjusting of national account, accountancy of agriculture, IAS, accounting policies.*

УДК:[657+657.375.2+657.15]/658.1

Кибенко В. А., к.э.н., доцент кафедры „Учет и аудит”
Москаленко И.А.,
КГМТУ

РОЛЬ УЧЕТА В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ (УПРАВЛЕНЧЕСКИЙ, НАЛОГОВЫЙ И ФИНАНСОВЫЙ УЧЕТ)

***Анотація.** В статті відображена роль формування обліку у діяльності підприємств, розглянуто взаємозв'язок між управлінським, податковим та фінансовим обліком.*

***Ключові слова.** Облік, підприємство, аналіз, виробництво, ринок.*